

— Vsakdo vé, kako važna je vzgoja, kako vpliva na vsakega človeka, da se večkrat ravna po njej celo življenje poedinca. Ta knjižica je zato vsakemu dobro došla, ker nam podaja mnogo lepih pravil in nasvetov za dobro vzgojo. Najprej kaže pisatelj, kako naj je dete, kako naj stariše sluša, spoštuje, ljubi. Vendar ni dosti, da je dete dobro odgojeno, saj potem, ko postane deček in mladenič, bjejo še bolj obenj valovi svetá in slabe tovarišije: mladenič, popreje nepokvarjen, izgubi kaj lahko plemenitost srca in se udá raznim strastém. A ko iz mladeniča postane mož, ko si izbira družico za celo življenje, naj bode tudi dosti oprezen, ker na tem sloni sreča celega življenja. Če ni v hiši sloge, če ni ljubezni, kako se bodo odgojevali otroci, kako bode uspevalo gospodarstvo! Zato je pa tudi pisatelj posvetil večino tega oddelka ženitbi; razkazuje vzvišenost in nerazdružljivost tega stanú, obsoja razne zle navade in običaje. — Knjiga je lepo razdeljena, pisec je zajemal obilno iz najboljšega in najbogatejšega studenca resnic — iz sv. pisma, da dokáže svoje trditve; a večkrat je osladil čitateljem berilo tudi s kakim zgodovinskim primerom. Le slog se mi zdí malo pretežak in okoren. Koliko bi bila knjiga pridobila, da je poljudneje pisana! Tudi ne vém, zakaj bi privednike hrvatski, slovenski itd pisali z velikimi črkami (n. pr. naš Hrvatski narod), saj narod tudi drugače lahko spoštujemo in ljubimo. Pisec je rabil največ delce Konrada Sickingerja, a knjižico je posvetil hrvatski mladézi, ker nas čaka lepša bodočnost, če bode ona dobra i poštena. Bog daj, da bi ne samo mladež hrvatska, nego ves hrvatski narod često segal po tej knjižici, saj ima bogate zaklade zlatih nauk!

Iz založbe »Knjižare Mučnjak i Senfleben« v Zagrebu naznanjamo te manjše knjižice:

„**Obrtni prirodopis.**“ Pomočna knjiga za šegrtske šole. Sostavio Dragutin Juvan, učitelj doljnogradske pučke i šegrtske škole u Zagrebu. 1888. 8°. Str. 146. C. 60 kr. — To delce je namenjeno učencem trgovstva in obrta. Govori o rudinstvu in živalstvu, kolikor treba vedeti učencu. H koncu govori tudi o strojih in tovarnah. Za ta namen nimamo še Slovenci knjižice. Jezik je lahek in tudi Slovincemumljiv.

„**Pobjeda ljubavi.**“ Dvie slike iz života. Pohrvatío Pajo Kremlar, župnik Kutjevački. 1889. 8°. Str. 35. C. 20 kr. — Dve ljubeznivi sliki, ki sta posebno primerni za žensko mladino.

„**Uzgojne pripoviedke**“ (F. Svave). Preveo Petar Kuničić, učitelj. 1889. Str. 62. C. 30 kr. — Laški izvirnik je slavnoznan — tudi Slovincem po prevodu slov. — v vzgojnem slovstvu. — Kdor bi se hotel učiti hrvaščine, segel bi za vajo lahko po teh knjižicah.

Kar je nam Slovincem »Pratika«, to je Hrvatom:

„**Zagrebački koledar**“ ali tako zvani »Pučki zagrebački šostar« za god. 1890. Uredio: Lj. Tomšić. C. 15 kr. — Ob koncu nekaj poučne tvarine. Za trgovce, ki imajo opraviti na Hrvatskem, dobro došel.

„**Poviest Rusije od početka do danes.**“ — Tako se bode zvala knjiga, ki bode začela v kratkem izhajati v »kr. sveučilišni knjižari Fr. Župana« (Rob. Ferd. Auer) v zvezkih po 50 kr. v presledkih 3—4 tednov. Knjiga ta je prevod iz francoskega dela: *Histoire de la Russie*, izišlega 1878, katero je spisal pariški vseučilišni profesor Alfred Rambaud. Pisatelj je potoval mnogo po Rusiji in rabil do 200 virov za svoje jako hvaljeno delo. Prevedli so je Nemci, celó Rusi v svoj jezik. Prof. P. Tomić pa je priredil delo za Hrvate. Založnik bode dal delo okrasiti z okrog sto slikami in dvema zemljevidoma. »Zato se nadeja, da mu bode k temu izdanju pripomoglo hrvatsko, srbsko in slovensko občinstvo z mnogobrojnim naročevanjem, da zmore zadostiti vsem zahtevam v vsakem oziru.« Dotiskano delo bode stalo več, nego naročevanje (sproti). Najbolje, da se pošlje cena za več zvezkov in priloži poštnina za zvezek à 5 kr. — Žal, da nisem mogel dela čitati, torej ne morem sam soditi o njem. Le toliko vem, da je knjiga Rusom prijazna, kakor je tudi pisatelj sam; pisal je o Rusih še druga dela. Nemcem pa ni vse všeč, kar o njih (Nemcih) piše.

POLJSKO SLOVSTVO.

Poljska literatura se odlikuje s klasiki — klasiki, kakoršnih zaman iščemo pri drugih slovanskih narodih. A je tudi poljski jezik med vsemi slovanskimi najlepši, najmehkejši. Rajni škof Jernej Vidmar, ki je slišal na cesarskem dvoru vse jezike našega cesarstva, rekel je, da med vsemi jeziki zveni najlepše poljski.

Za danes naj omenimo poljski list „**Missye katolickie**.“ Ta list je ilustrovan, vsak mesec izide po ena številka. Stane na leto samo štiri goldinarje. In kako je izvrsten! Podobe ima krasne, kakor tudi branje. Prinaša spise o ameriških, azijskih, afriških in avstralijskih divjih narodih, o evropskih protestantih; opisuje njih navade v verskem in narodnem oziru; slika njih pokrajine in rastlinstvo; razpravlja delovanje misijonarjev med njimi, njihove težave in uspehe. In česar pero ne more opisati dosti natančno, to predstavljajo podobe.

Tak list imajo med vsemi Slovani le Poljaki. Madjari ga imajo baje da tudi, pa je menda zgoli prevod nemškega lista. Kdor je več poljščini, ne bo mu žal, ako se naroči nanj. Izhaja v Krakovu v Galiciji. Naročnina se pošlje pod to adreso: Administracija »Missy katolickich« w Krakowie, na Wesolej, Nr. 26. (Galizien.)

Fr. Marešič.

